

N:r 172.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m.; given Stockholms slott den 16 april 1915.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med de såsom bilagor A och B vid statsrådsprotokollet fogade förslag, utfärda reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) samt kungörelse om ändrad lydelse av §§ 1, 3 och 4 i förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kunglig nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

B. B. E. Mörcke.

Utdrag ur protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 april 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
 Statsråden: HASSELROT,
                   VON SYDOW,
                   friherre BECK-FRIIS,
                   STENBERG,
                   LINNÉR.
                   MÖRCKE,
                   VENNERSTEN,
                   WESTMAN,
                   BROSTRÖM.

— — — — —
 Departementschefen, statsrådet Mörcke yttrade härefter:

*Kungl.
 Maj:ts pro-
 position till
 1914 års
 senare
 riksdag.*

»Sedan särskilda sakkunniga anmodats att inom lantförsvarsdepartementet biträda med utarbetande av förslag till instruktion för arméförvaltningens verksamhet i krig samt till bestämmelser för förvaltningen av arméns kassaväsende och materiel i krig, avlämnade de sakkunniga den 15 mars 1911 dels förslag till åtskilliga i berörda hänseenden erforderliga författningar, däribland till reglemente för arméns avlöning under krig samt till ändrad lydelse av §§ 1, 4 och 6 i förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906, dels ock betänkande (hemligt) med anledning av samtliga ifrågakvarande förslag.

Efter det vederbörande myndigheter avgivit utlåtanden över dessa förslag, beslöt Kungl. Maj:t den 24 januari 1914 utfärdande av förordning angående allmänna grunder för förvaltningen vid lantförsvaret på krigsfot, av reglemente för arméns kassaväsende i krig, av reglemente för underhåll och vård av arméns krigsmateriel samt av instruktion för arméförvaltningen i krigstid. Tillika föreskrev Kungl. Maj:t, att ovan omnämnda förslag till krigsavlöningsreglemente med vissa av arméförvaltningen däri gjorda ändringar ävensom det av de sakkunniga avgivna förslaget till ändrad lydelse av förenämnda §§ i förordningen den 16 juli 1906 skulle, sådana berörda förslag funnes statsrådsprotokollet bifogade, tjäna till ledning vid uppgörande av kostnadsberäkningar samt vid träffande av avtal med civil personal m. m.

Sedan arméförvaltningens intendents- och civila departement i underdåniga skrivelser den 2 och 3 augusti 1914 anhållit, att sistnämnda båda förslag omedelbart måtte vinna fastställelse samt att förslaget till reglemente för arméns avlöning under krig måtte förklaras äga tillämpning å rikets mobiliserade stridskrafter, föreslog Kungl. Maj:t uti en den 4 augusti 1914 till riksdagen avlåten proposition, nr 265, att riksdagen måtte be- myndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med ovan om- förmålda förslag, utfärda reglemente för arméns avlöning under krigstjänst- göringstid samt kungörelse om ändrad lydelse av §§ 1, 4 och 6 i förord- ningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906.

Uti skrivelse den 19 augusti 1914 (nr 183) anförde riksdagen, att riksdagen vid granskning av förslaget till reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid, hyst någon tvekan om, huruvida icke de i § 9 föreslagna avlöningsbeloppen borde i vissa fall undergå någon jämkning. Likaså hade riksdagen hyst en viss betänksamhet att bestämma avlöning för personal i olika tjänsteklasser utan att äga kännedom om personalens antal i tjänsteklasserna. Riksdagen hade emellertid inhämtat, att propor- tionen mellan de olika tjänstegraderna under fred avsåges att i allmänhet upprätthållas även under krig. På grund härav och då riksdagen under förhandenvarande förhållanden icke ansett sig med hänsyn till ärendets brådskande natur medhinna att ingå i en detaljgranskning av förslaget, hade riksdagen funnit sig böra lämna de av Kungl. Maj:t föreslagna av- löningsbeloppen utan anmärkning. Riksdagen hade dock ansett, att vid nu angivna förhållanden reglementet borde erhålla en provisorisk karaktär och utfärdas att gälla endast till och med utgången av år 1915 och att

*Riksdagens
beslut.*

tillfälle borde beredas 1915 års riksdag att taga ärendet under förnyad och definitiv prövning.

I anslutning till vad sålunda anförts, anmälde riksdagen, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, bemyndigat Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vid skrivelsen förgade förslag, utfärda reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid samt kungörelse om ändrad lydelse av §§ 1, 4 och 6 i förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906.

Kungl. Maj:ts beslut den 22 augusti 1914.

Vid underdånig anmälan den 22 augusti 1914 av riksdagens förenämnda skrivelse beslöt Kungl. Maj:t att, i överensstämmelse med de av riksdagen granskade förslagen, utfärda dels reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid (krigsavlöningsreglemente), att gälla till och med utgången av år 1915, dels ock kungörelse om ändrad lydelse av §§ 1, 4 och 6 i förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906.

Sakkunnigas förslag.

Med anledning av vad riksdagen i sin förenämnda skrivelse anført, bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilda beslut den 27 oktober och den 1 december 1914 chefen för lantförvarsdepartementet att tillkalla högst fem sakkunniga personer för att inom departementet biträda med revision av bestämmelserna rörande bland annat arméns avlöning under krigstjänstgöringstid.

De på grund härav tillkallade sakkunniga (ledamoten av riksdagens första kammare friherre O. H. A. Fleming, marinintendenten S. F. Lagerholm, ledamöterna av riksdagens andra kammare redaktören N. A. Nilsson och lantbrukaren Carl Persson i Stallerhult samt krigsrådet C. E. T. Sterky) hava den 27 mars 1915 avgivit betänkande i ämnet samt därvid framlagt bland annat dels förslag till reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente), dels ock förslag till ändrad lydelse av §§ 1, 3 och 4 i förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906.

Arméförvaltningens yttrande.

Uti avgivet utlåtande den 6 april 1915 har arméförvaltningen anmält, att då i förevarande betänkande och förslag dels vederbörlig hänsyn tagits till sådan sparsamhet med statens medel, som måste anses erforderlig synnerligast under krigstid, då landets ekonomiska bärkraft helt naturligt ställdes på ett allvarligt prov, dels ock de ändringar i det nuvarande reglementet för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid blivit

iakttagna, vilka erfarenheter under dess tillämpning visat vara nödiga och önskvärda, arméförvaltningen icke hade något att i huvudsak mot förslagen erinra.

Vissa smärre jämkningar i förslaget till krigsavlöningsreglemente syntes dock arméförvaltningen erforderliga. Sålunda borde i de vid förslaget fogade bilagorna I och II den ändringen göras, att hänvisningen angående överfältläkarens krigslön hänfördes till fjärde i stället för femte löneklassen. I bilagan III borde motsvarande uppflyttning av överfältläkarbeställningen äga rum. Vidare borde rättelse ske därutinnan, att enligt förslaget extra bataljonsläkare med löjtnants tjänsteställning och fältläkarstipendiaterna komme i ogynnsammare ekonomisk ställning i krig än under fred. Fältläkarstipendiat (på stat) åtnjöte nämligen i fred för tjänstgöring under 10 dagar 104 kronor 70 öre men enligt förslaget krigsavlönning med allenast 85 kronor. Enahanda belopp skulle utgå till extra bataljonsläkare, vilken i fred för tjänstgöring under 10 dagar åtnjöte 121 kronor. Med hänsyn därtill, att den i bilagan III intagna förteckningen över krigslöneklasser torde böra undergå smärre ändringar, i den mån sådana genomfördes inom området, som berörde de i samma förteckning upptagna personalkategorier, syntes det slutligen arméförvaltningen önskvärt, att en blivande framställning till riksdagen rörande ifrågavarande författningsförslag avfattades så, att dylika konsekvensändringar kunde av Kungl. Maj:t vidtagas, utan att riksdagen behövde därom höras.

Då de av riksdagen i dess ovannämnda skrivelse framhållna synpunkterna blivit i det nu föreliggande förslaget till krigsavlöningsreglemente behörigen beaktade samt förslaget jämväl i övrigt synes mig uppgjort med vederbörlig omtänksamhet, har jag icke någon erinran av principiell innebörd att mot detsamma framställa.

Departementschefen.

Men hänsyn därtill att överfältläkaren jämlikt den nya härordningen är avsedd att erhålla överstes tjänsteställning, anser jag, i likhet med arméförvaltningen, att han med avseende å krigslön bör hänföras till fjärde i stället för till femte löneklassen. Härav betingade jämkningar böra följaktligen vidtagas i de vid reglementsförslaget fogade bilagorna. Det torde böra framhållas, att en dylik uppflyttning icke föranleder någon ökning av överfältläkarens avlöning utan endast en jämkning av det belopp, som bör för honom avsättas i bank.

Vidare är jag med arméförvaltningen ense därom, att en höjning av krigslönen bör äga rum för extra bataljonsläkare med löjtnants tjänsteställning ävensom för fältläkarstipendiaterna på aktiv stat. Erforderlig rättelse härutinnan torde kunna ske på det sättet, att extra bataljonsläkare,

vare sig han har kaptens eller löjtnants tjänsteställning, hänföres till åttonde krigslöneklassen samt att i de vid reglementet fogade bilagorna I och II införes en anmärkning av innehåll, att krigslönen för fältläkarstipendiat på aktiv stat skall utgöra 105 kronor respektive 130 kronor.

Vad slutligen angår eventuellt erforderliga konsekvensändringar uti den i bilagan III intagna förteckningen över krigslöneklasser, anser jag, i likhet med arméförvaltningen, att dessa böra kunna av Kungl. Maj:t vidtagas utan riksdagens hörande. Att sådana ändringar ej böra avse omflyttning från en till annan löneklass i avsikt att förändra avlöningen vare sig i ena eller andra riktningen, för såvitt en sådan omflyttning icke grundar sig på en av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutad avlöningsförändring, torde vara självklart.

Det nya krigsavlöningsreglementet synes mig böra träda i tillämpning redan före innevarande års utgång. Därvid synes tidpunkten för ikraftträdandet böra väljas så, att till krigstjänstgöring redan inkallad värnpliktig personal i så liten utsträckning som möjligt blir underkastad nedsättning i de avlöningsförmåner, som den enligt nu gällande krigsavlöningsreglemente äger uppbära. Åt Kungl. Maj:t synes böra medgivnas rätt att bestämma dagen för reglementets ikraftträdande.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med de vid detta protokoll såsom bilagor A och B fogade förslag, utfärda reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) samt kungörelse om ändrad lydelse av §§ 1, 3 och 4 i förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906.»

Till denna departementschefens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Harald Wiens.

Förslag

till reglemente för avlöning vid armén på krigsfot.

(Krigsavlöningsreglemente.)

I. Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Reglementets tillämpning.

Detta reglemente innehåller föreskrifter rörande den avlöning, som, vid tillämpning av de för förvaltningen vid lantförsvaret på krigsfot gällande reglementen och eljest i vederbörlig ordning meddelade bestämmelser, skall utgå till personal vid mobiliserat truppförband, stab, formation, anstalt, styrelse, verk eller inrättning.

I de fall då *allmän mobilisering* varder anbefalld, gäller reglementet utan inskränkning vid samtliga mobiliserade förband, så framt icke Kungl. Maj:t för visst sådant eller i avseende å visst stadgande finner skäl annorlunda förordna.

Vid *partiell mobilisering* lämnar Kungl. Maj:t i varje fall föreskrift, beträffande vilka delar av lantförsvaret och i vilken omfattning reglementet skall äga tillämpning.

Avlöning enligt detta reglemente träder i stället för i fred utgående avlöning.

§ 2.

Under reglementet hänförlig personal.

1. Detta reglemente äger tillämpning å nedannämnda personal, då densamma tillhör mobiliserat truppförband, stab, formation o. s. v. ävensom då den företager färd för inställelse till eller hemförlovning från krigstjänstgöring, nämligen:

- a) militär och civilmilitär personal å aktiv stat,
- b) » » » » å reservstat,

- c) militär och civilmilitär personal över stat,
- d) » » » » i reserv,
- e) i armén kvarstående officerare,
- f) officerare vid väg- och vattenbyggnadskåren, som icke på grund av anställning i reserv äro hänförliga under d) härovan,
- g) f. d. militär eller civilmilitär personal, som, utan att tillhöra arméns reserver, enligt gällande grunder för pensionering av arméns befäl är tjänstgöringsskyldig i krigstid,
- h) värnpliktiga, samt
- i) personal, som, utan att på grund av värnpliktslagens föreskrifter eller eljest vara krigstjänstskyldig, antagits såsom frivillig menig eller anställts i särskild krigsbefattning.

Officers- och reservofficersaspiranter anses i detta reglemente likställda med värnpliktiga.

2. Beträffande avlöning till den civila personal i statens tjänst, som vid mobiliserat förband placeras i samma eller liknande befattning som i fred (t. ex. personalen å generalstabens civilstat, medelst kontrakt såsom maskinister, yrkesarbetare el. dyl. vid armén anställda personer, auditörer, post-, telegraf- och järnvägspersonal m. fl.) skola tillämpas de för personalen gällande föreskrifter och de särskilda bestämmelser, som för mobilisering äro eller varda meddelade.

§ 3.

Krigstjänstgöringstid.

1. *Krigstjänstgöringstid* enligt detta reglemente omfattar, i den mån bestämmelserna i mom. 2 och 3 här nedan icke för viss personal föranleda till annat beräknings sätt, tiden från och med första mobiliseringsdagen för vederbörligt truppförband, stab, formation o. s. v. till och med tionde dagen efter det demobilisering av detsamma tagit sin början.

2. Där personal senare än första mobiliseringsdagen inträffar å vederbörlig mobiliseringsort (utrustningsort), anses krigstjänstgöringstiden för denna personal inträda först med dagen efter inställelsen å nämnda ort. För personal, som beordras att utan föregående inställelse på mobiliseringsorten (utrustningsorten) för särskilt tjänsteuppdrag omedelbart infinna sig å annan ort, räknas krigstjänstgöringstiden från och med dagen efter ankomsten till sistnämnda ort.

3. För personal, som hemförlovas från krigstjänstgöringen tidigare än den i mom. 1. sist omnämnda dag, upphör krigstjänstgöringstiden med den dag, då personalen hemförlovas.

§ 4.

Avlönings- m. fl. förmåner.

1. De olika slag av *avlöning och övriga kontanta ersättningar*, som utgå enligt detta reglemente, äro följande:

- a) krigslön,
- b) krigslönetillägg för egna tjänstehästar,
- c) krigsremonteringsersättning,
- d) krigsutrustningsbidrag,
- e) stabskvartersbidrag, samt
- f) resekostnads- och traktamentsersättning.

2. De *naturaförmåner*, vilka under krigstjänstgöringstid tillkomma personal, som anges i § 2 mom. 1, äro följande:

• krigsportion och krigsration enligt förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig,

krigsutrustning m. m. enligt krigsmaterielreglementet,
fri sjukvård enligt förordningen angående arméns sjukvård vid mobilisering och i krig,

fri veterinärvård m. m. för egna tjänstehästar enligt förordningen angående arméns veterinärvård vid mobilisering och i krig,

tjänstebrevsrätt för befordran av meddelande till hemmavarande enligt förordningen rörande postbehandling vid krig, samt

fri resa å järnväg för inställelse vid mobilisering och vid hemförlovning samt kostnadsfri tjänstledighetsresa enligt reglementet för militärtransporter på järnväg.

Angående kvarterförläggning och därmed förenade förmåner under krigstjänstgöringstid lända till efterrättelse de bestämmelser, som med ledning av gällande rekvisitionslag samt förordningar rörande inkvartering och truppers fortskaffande meddelas.

3. Den, som i fred innehar bostad in natura, jämte i förekommande fall uppvärmning eller belysning av densamma, bibehåller sådan förmån jämväl under krigstjänstgöringstid; dock med skyldighet att, därest omständigheterna efter vederbörandes prövning skulle därtill föranleda, frånträda densamma.

§ 5.

Frånträdande av fredsavlöning och pension m. m.

1. Till personal, som åtnjuter krigslön, utgå icke densamma å stat eller eljest tillförsäkrade fredsavlöningsförmåner eller pension och fyllnads-pension från arméns pensionskassa.

Sådan personal tillkommande pension eller fyllnadspension från arméns pensionskassa ävensom inkvarterings- och servisbidrag av stad upp- bäras för krigstjänstgöringstiden av kronan.

2. För delägare i arméns pensionskassa eller arméns nya änke- och pupillkassa skall anstå med inbetalning av stadgade avgifter för den tid, varunder delägare uppbär krigslön. Beträffande erläggande efter krigs- tjänstgöringstidens slut av sådana avgifter, för vilka anstånd åtnjutits, gäller vad därom särskilt stadgas.

§ 6.

Gottgörelse vid förlust av förmåner i fred.

1. Till personal, vilken i fredstid tilldelats bostadsförmån in natura, men under krigstjänstgöringstid, med stöd av vad som stadgas i § 4 mom. 3, förpliktas frånträda densamma, utgår gottgörelse för genom frånträ- dandet förorsakad kostnad för avflyttning o. dyl. enligt de särskilda före- skrifter, som av Kungl. Maj:t efter framställning i varje särskilt fall varda meddelade.

2. Skulle för personal, som enligt bestämmelserna i detta regle- mente frånträder i fred utgående avlöning, dess under krigstjänstgörings- tiden utgående avlöningsförmåner understiga förstnämnda avlöning, förord- nar Kungl. Maj:t, därest omständigheterna därtill föranleda, på förslag av vederbörande chef eller myndighet om särskild gottgörelse för den upp- komna minskningen i avlöningen.

II. Krigslön.

§ 7.

Grunder för krigslöns utgående.

Krigslön tillkommer all i § 2 mom. 1 omnämnd personal samt utgår efter särskilda *krigslönetariffer* och däri upptagna *krigslöneklasser*.

§ 8.

Krigslönetariffer.

1. Krigslönens belopp är efter olika förutsättningar upptaget i bi- fogade *lägre krigslönetariff* (Bil. I) och *högre krigslönetariff* (Bil. II).

2. Krigslön enligt den högre krigslöneariffen utgår till all personal, redovisad vid mobiliserat truppförband, stab, formation o. s. v. i följande fall, nämligen:

då truppförbandet tillhör fälthären,

då detsamma, utan att tillhöra fälthären, befinner sig inom avdelad krigsskådeplats, eller

då truppförbandet befinner sig i fästning, vilken, även om den icke ligger inom området för avdelad krigsskådeplats, förklarats i belägringstillstånd.

3. Krigslön enligt den lägre krigslöneariffen utgår till all vid mobiliserat truppförband, stab, formation o. s. v. redovisad personal, då de i mom. 2 angivna tjänstgörings- eller förläggningsförhållandena icke äro tillämpliga i avseende å truppförbandet o. s. v.

4. Vid tillämpning av såväl den högre som den lägre krigslöneariffen iakttages, att krigslönen till officer och underofficer eller likställd på aktiv stat utgår med belopp enligt tariffernas *Tab. A.*, då sådan personal under krigstjänstgöringstiden behåller i fred tilldelad bostadsförmån in natura, men eljest med belopp enligt tariffernas *Tab. B.*

§ 9.

Krigslöneklasser.

1. De i krigslönearifferna upptagna krigslöneklasserna äro antingen sådana, som avses för personal, vilken är krigstjänstskyldig oberoende av värnpliktslagens bestämmelser (1.—20. krigslöneklasserna), eller sådana, som avses för värnpliktig personal (21.—29. krigslöneklasserna).

2. Till 1.—20. krigslöneklasserna hänföres

dels den personal, som upptages i § 2 mom. 1 a)—g),

dels ock frivillig, under i) uti samma mom. omnämnd personal, då densamma antingen överskridit värnpliktsåldern och genom konstituering anstälts i högre krigsbefattning än såsom menig, eller ock, där personalen befinner sig i eller under värnpliktsåldern, med Kungl. Maj:ts särskilda medgivande konstitueras till åtnjutande av krigslön i någon av 1.—19. klasserna.

3. Till 21.—29. krigslöneklasserna hänföres personal, som upptages i § 2 mom. 1 h), och frivillig, under i) uti samma mom. omnämnd personal, då densamma icke, enligt vad i mom. 2 här ovan sägs, skall åtnjuta krigslön i annan klass.

4. Utöver vad i mom. 2 och 3 stadgas, skall beträffande personalens fördelning å de olika krigslöneklasserna iakttagas:

att personal, som upptages under § 2 mom. 1 a)—d), skall, för såvitt densamma icke genom befordran eller konstituering för krigstjänstgöringstiden uppflyttas till annan krigslöneklass, tillhöra den krigslöneklass, som för envar av denna personal angives i bifogade förteckning (*Bil. III*),

att den under § 2 mom. 1 e) upptagna personal skall, därest icke genom konstituering annorlunda bestämmes, hänföras till den krigslöneklass, som enligt förteckningen i Bil. III upptager den beställning, personalen senast innehåft å aktiv stat, å reservstat eller i reserv,

att personal, som avses i § 2 mom. 1 f), skall hänföras till den krigslöneklass, som enligt förteckningen i Bil. III upptager beställning på aktiv stat i tjänstegrad, motsvarande vederbörandes grad inom väg- och vattenbyggnadskåren, med iakttagande att, om sådan beställning hänföres till två krigslöneklasser, personalen tillhör den lägre avlönade klassen,

att personal, som upptages under § 2 mom. 1 g), skall hänföras till den krigslöneklass, som vid personalens återinträde i krigstjänst genom konstituering bestämmes, samt

att krigslöneklassen för den under § 2 mom. 1 h)—i) upptagna personal skall vara den för meniga värnpliktiga bestämda, utom i de fall då personalen genom konstituering tillagts annan krigslöneklass.

§ 10.

Löneterminer.

1. Krigslön åtnjutes såsom intjänt i förskott för lönetermin. Varje månad indelas i tre löneterminer, den första från och med den 1, den andra från och med den 11 samt den tredje från och med den 21 dagen i månaden.

2. Från och med första krigstjänstgöringsdagen till början av första löneterminen närmast därefter åtnjutes krigslön med belopp, beräknat för varje dag till $\frac{1}{10}$ av krigslönen för termin, och utbetalas detta belopp tillika med krigslönen för nämnda termin.

3. Har före ingången av viss lönetermin meddelats föreskrift, att personal, som upptages under § 2 mom. 1 b)—i), skall hemförlovas under löneterminen, utbetalas till sådan personal krigslön allenast för den del av löneterminen, som motsvarar tiden till och med hemförlovningsdagen, och beräknas krigslönen därvid för varje dag till $\frac{1}{10}$ av krigslönen för en termin.

§ 11.

Krigslöns avsättande i bank.

För personal, som äger åtnjuta krigslön enligt högre krigslönetariffen i någon av 1.—28. krigslöneklasserna, uppdelas krigslönen i två särskilda belopp, varav det ena skall tillhandahållas i krigstjänstgöringsorten och det andra enligt föreskrifterna i krigskassareglementet avsättes i bank för att för löntagaren besparas eller enligt av honom lämnat uppdrag i hemorten tillhandahållas hans anhöriga eller annat ombud.

§ 12.

Krigslön vid förändrad krigslönetariff eller krigslöneklass.

1. Vid övergång från sådan krigstjänstgöring, för vilken åtnjutes krigslön enligt lägre krigslönetariffen, till sådan, som berättigar till krigslön enligt högre krigslönetariffen, eller tvärtom, tillträdes den högre eller lägre krigslönen först från och med den efter övergången närmast infallande löneterminen.

Vad sålunda stadgats, länder jämväl till efterrättelse, då på grund av förändrade inkvarteringsförhållanden övergång sker från krigslön enligt Tab. A till sådan enligt Tab. B eller tvärtom inom vederbörlig krigslönetariff.

2. För personal, som genom beslut av vederbörande myndighet efter krigstjänstgöringstidens början genom konstituering tillägges högre krigslöneklass än den, efter vilken krigslön förut åtnjutits, inträder förändring i lönebelopp först med nästföljande lönetermin.

§ 13.

Förhöjning i krigslön för viss personal med årsarvoden och ålderstillägg.

1. Är i fred särskilt årsarvode till förhöjning av fasta lönen förenat med viss till 2. eller 3. krigslöneklasserna icke hänförlig beställning — såsom beträffande trängkårchef, fälttygmästare, styresman för artillerifabrik, artilleristabs- eller fortifikationsstabsofficer, läkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm m. fl. — åtnjuter beställningens innehavare krigslön med ett belopp, som innefattar dels det enligt vederbörlig krigslönetariff och krigslöneklass bestämda beloppet, dels ock en mot arvodet svarande förhöjning.

Uppflyttas beställningsinnehavaren genom konstituering till högre krigslöneklass, varder på beslut i samband med konstitueringen beroende, huruvida och i vad mån nysnämnda förhöjning skall utgå.

2. Vad under mom. 1 är stadgat skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse i fråga om beloppet av den krigslön, som tillkommer personal, vilken intjänat med innehavande beställning förenat ålderstillägg.

3. Den förhöjning i krigslönen, som på grund av bestämmelserna i mom. 1—2 tillkommer däri avsedd personal, utgår för lönetermin med belopp, uträknat enligt bifogade tabell (*Bil. IV*). För den, som åtnjuter krigslön enligt högre krigslönetariffen, avsättes förhöjningen i bank jämlikt § 11.

§ 14.

Krigslön för sjuka, tjänstlediga, tillfångatagna m. fl.

1. Krigslön bibehålles av sjuka och sårade, så länge krigstjänstgöringstiden för dem fortfar. Beträffande personal med krigslön enligt högre krigslönetariffen iakttages, att, därest densamma avpolletteras för vård i hemorten, krigslönen därefter utgår allenast efter lägre krigslönetariffen, skolande i avseende å övergången till sistnämnda tariff föreskriften i § 12 mom. 1 lända till efterrättelse.

2. Under all tjänstledighet, som på grund av i kommandoväg meddelade föreskrifter beviljas personal, berättigad till krigslön, bibehålles, därest icke Kungl. Maj:t beträffande viss tjänstledighet annorlunda förordnar, den för personalen bestämda krigslön. Den tid, då till landstormen hörande värnpliktig ingår i avlösning, som befriats från tjänstgöring, räknas icke såsom tjänstledighet, utan anses personalen under sådan tid såsom från krigstjänstgöringen hemförlovad.

3. Varder till krigslön berättigad tagen i häkte eller ålagd arreststraff, bibehålles krigslönen oavkortad under häknings- eller strafftiden. Den, som undergår fängelsestraff, åtnjuter av den under strafftiden förfallande krigslön allenast ett belopp, motsvarande det, som enligt den högre krigslönetariffen skall för personal i löntagarens krigslöneklass avsättas i bank. Den, som undergår straffarbete, äger icke åtnjuta under strafftiden till betalning förfallen krigslön.

4. Den, som tillfångatages, äger av sin under fångenskapen till betalning förfallna krigslön åtnjuta allenast ett belopp, motsvarande det, som enligt högre krigslönetariffen skall för personal i löntagarens krigslöneklass avsättas i bank. Beloppet tillhandahålles löntagaren genom vederbörlig insättning i bank.

5. Utan känd anledning frånvarande är icke berättigad till krigslön, som under frånvaron förfaller till betalning. Vid återinträde i tjänstgöring återvinnes dock rätt till hel eller jämlikt bestämmelserna i denna § reducerad krigslön för sådan termin eller del därav, för vilken visas förfall, som vederbörande chef godkänner.

§ 15.

Avdrag å krigslön vid ersättningskyldighet till kronan.

Genom avdrag å krigslönen äger statsverket uttaga ersättning för sådana förluster, för vilka personal på grund av felaktigt förhållande i tjänsten eller av annan orsak i vederbörlig ordning förklarats ersättningskyldig.

III. Ersättning för tjänstehästar, för krigsutrustning m. m.

§ 16.

Krigslönstillägg för egna tjänstehästar.

1. Officer eller likställd, som i fred innehar beställning, för vilken lönetillägg för egen tjänstehäst finnes å stat uppfört, åtnjuter för varje befintlig dylik tjänstehäst *krigslönstillägg* med 15 kronor för lönetermi.

2. Beträffande åtnjutande av krigslönstillägg skola de rörande krigslön i sådant hänseende i § 10 meddelade föreskrifter äga motsvarande tillämpning. Krigslönstillägg utgår vid det truppförband, där hästen redovisas, och utbetalas i krigstjänstgöringsorten. Utgår krigslönen för den till nyssnämnda ersättning berättigade vid annat truppförband, avsättes dock ersättningen för vederbörandes räkning i bank.

3. Personal, som tagits till fånga, bibehåller under tiden för fångenskapen krigslönstillägg, och avsättes detsamma i bank för vederbörandes räkning.

4. Har till krigslönstillägg berättigad personal varit tillika med tjänstehäst utan känd anledning frånvarande och återinträder personalen med tjänstehästen i tjänstgöring, må för lönetermi, för vilken sådan personal jämlikt § 14 mom. 5 återvinner rätt till krigslön, utgå jämväl krigslönstillägg.

§ 17.

Krigsremonteringsersättning.

1. Därest under krigstjänstgöring vid truppförband, stab, formation o. s. v., vars förläggnings- eller tjänstgöringsförhållanden äro av den

beskaffenhet, som omförmåles i § 8 mom. 2, tjänstehäst utan ägarens förvållande gått förlorad eller blivit otjänstbar, överlämnas till ägaren, efter föregången av förbandets chef anordnad undersökning, med full äganderätt en kronan tillhörig häst. Åtager sig hästägaren att själv omedelbart fylla den uppkomna hästvakansen med häst, som av nämnda chef godkännes, äger han för dess anskaffande uppbära kontant *krigsremonteringsersättning* med belopp, som av Kungl. Maj:t fastställs med hänsyn till gängse pris.

2. Hästägares rätt till förlorad eller otjänstbar häst, som blivit ersatt, övergår till kronan; dock att förlorad häst, som tillrättakommit, må av ägaren återtagas mot överlämnande till kronan av mottaget vederlag.

§ 18.

Krigsutrustningsbidrag.

1. *Krigsutrustningsbidrag* avser att utgöra bidrag till fullständigande vid mobilisering av egen personlig krigsutrustning ävensom till krigsutrustningspersedlarnas underhåll och ersättande i mån av förslitning.

2. Krigsutrustningsbidrag åtnjutes av sådan i § 2 mom. 1 a)–f), upptagen personal av officers eller underofficers tjänsteställning, som redan före mobiliseringen varit skyldig att hålla sig med uniform. Bidraget utgår vid krigstjänstgöringstidens början med 200 kronor för officer och likställd samt med 100 kronor för underofficer och likställd samt utbetalas samtidigt med krigslönen för första löneterminen. Överflyttas löntagare för krigstjänstgöring från ett truppförband till ett annat eller inträder tillfälligt avbrott i krigstjänstgöringen, medför överflyttningen eller avbrottet icke rätt för löntagare att ånyo uppbära krigsutrustningsbidrag.

3. Därest krigstjänstgöringen för i mom. 2 nämnd personal utan avbrott fortgår över 3 månader eller, då avbrott ägt rum, sammanlagt får en motsvarande utsträckning, kan personalen, då förhållandena därtill giva anledning, i enlighet med av Kungl. Maj:t utfärdade föreskrifter, komma i åtnjutande av *förnyat krigsutrustningsbidrag* med högst hälften av det belopp, som vid krigstjänstgöringstidens början utbeholdits. Sådant förnyat bidrag kan sedermera tillerkännas berörda personal efter varje ytterligare period av 3 månader.

4. Underofficer eller likställd, vilken, efter att såsom sådan hava uppburit krigsutrustningsbidrag enligt mom. 2, under krigstjänstgöringstid uppflyttas till officers krigslöneklass, utbeholds skillnaden mellan underofficers och officers enligt samma mom. utgående krigsutrustningsbidrag vid den efter uppflyttningen närmast följande utbetalningen av krigslön.

§ 19.

Stabskvartersbidrag.

Stabskvartersbidrag avser att vara en ersättning åt högre befälhavare för bestridande av sådana till egentliga krigskostnader icke hänförliga utgifter, som äro av beskaffenhet att icke kunna i vanlig ordning redovisas, t. ex. kostnader för underhåll åt personal, som tillfälligtvis måste tilldelas förplägnad i vederbörandes kvarter, representationskostnader o. dyl.

Stabskvartersbidrag tillkommer högste befälhavaren för fälthären, arméchef, chef för självständig häravdelning, generalstabschef i högkvarteret, arméfördelningschef, kavallerifördelningschef, chef för självständig brigad, etappchef samt likställda chefer och utgår för tid samt med belopp, som Kungl. Maj:t för varje särskild befattningsinnehavare bestämmer.

IV. Resekostnads- och traktamentsersättning m. m.

§ 20.

Resekostnadsersättnings beräkning.

1. *Resekostnadsersättning* enligt detta reglemente omfattar gottgörelse för nödigt transportmedel för egen person, för betjänt åt personal, som enligt i fred gällande resereglemente äger medföra sådan, för hästskötare samt för egna tjänstehästar och medförda utrustningseffekter.

2. Kommer vid färd eller resa något av de i resereglementet angivna fortskaffningsmedel till användning, skola vid bedömande av vad som är att anse såsom nödigt transportmedel resereglementets bestämmelser tjäna till ledning, med särskilt iakttagande att någon gottgörelse för biljett å järnväg ej utgår till den, som vid inställelse till eller hemförlovning från krigstjänstgöring icke begagnat sig av fri resa å järnväg oaktat sådan enligt bestämmelserna i reglementet för militärtransporter å järnväg stått till buds.

3. Resekostnadsersättning utgår med de verkliga utgifternas belopp enligt såvitt möjligt verifierad och, vad beträffar under krigstjänstgöringstid anbefalld färd eller resa, av vederbörande chef godkänd räkning.

§ 21.

Traktamentsersättnings belopp.

Traktamentsersättning beräknas, då det enligt detta reglemente utgår, för varje från midnatt räknat kalenderdygn, som för förrättning helt eller delvis användes.

Bihang till Riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 1 avd. 155 häft. (Nr 172). 3

För officer, underofficer och likställd utgår sådan ersättning såsom *lägre* eller *högre krigstraktamente* med belopp, som för personal i de olika krigslöneklasserna upptages i bifogade *traktamentstariff* (Bil. V).

För manskap och därmed likställda utgår ersättningen i varje fall med belopp av 1 krona 50 öre för dygn; dock att till den, som icke genom kronans försorg beredes inkvartering, dessutom utgår nattkvartersersättning med 1 krona 50 öre för varje erforderligt nattkvarter.

§ 22.

Ersättningar för inställelse till och hemförlovning från krigstjänstgöring.

1. Vid armén tjänstgörande personal äger för *inställelse till krigstjänstgöring* åtnjuta resekostnadsersättning enligt § 20 för färd från fredstjänstgöringsorten till vederbörlig mobiliseringsort (utrustningsort) eller, där inställelsen skall ske å annan ort, till den sålunda bestämda orten.

Till krigstjänstgöring särskilt inkallad personal åtnjuter på angivna sätt bestämd resekostnadsersättning för färd från hemvistet i kyrkobokföringsorten till mobiliseringsorten (utrustningsorten); dock att den, som styrker, att han vid färdens anträdande uppehållit sig å annan än förstnämnda ort, äger utbekomma ersättning för färd från dåvarande vistelseorten inom riket eller, vid vistelse utom riket, från den plats inom riket, å vilken han vid färden först inträffar.

2. Vid *avslutande av eller hemförlovning från krigstjänstgöring* utgår resekostnadsersättning enligt § 20 till den personal, som skall kvarstå i tjänstgöring vid armén, för färd från den ort, där krigstjänstgöringen upphör, till fredstjänstgöringsorten, och till övrig personal för färd från förstnämnda ort till hemvistet i kyrkobokföringsorten.

3. För färd, som enligt mom. 1 och 2 här ovan medför rätt till resekostnadsersättning, utgår därjämte till officerare, underofficerare och likställda bland den under § 2 mom. 1 a)—g) upptagna personal *högre krigstraktamente*, då färden sker såsom enskild resa, men allenast *lägre krigstraktamente*, då färden sker i trupp.

4. Företages färd, som enligt mom. 1 och 2 här ovan medför rätt till resekostnadsersättning, såsom enskild resa, åtnjuter manskap bland den under § 2 mom. 1 a) och d) upptagna personal ävensom all under h) och i) i samma mom. hänförlig personal *traktaments-* och i förekommande fall *nattkvartersersättning* enligt § 21. För dylik färd, vare sig den företages såsom enskild resa eller i trupp, utgår dessutom till den under § 2 mom. 1 h) och i) upptagna personal särskild färdavlöning med 50 öre för dag, dock icke för dag då krigslön utgår.

§ 23.

Resekostnads- och traktamentsersättning till personal med högre krigslön.

1. Personal, som uppbär krigslön enligt högre krigslönetariffen, äger att för *tjänsteresa* åtnjuta resekostnadsersättning enligt § 20 ävensom, vad beträffar officer, underofficer och likställd, lägre krigstraktamente eller, vad beträffar manskap och därmed likställda, traktaments- och i förekommande fall nattkvartersersättning enligt § 21. Återvänder personalen inom 10 timmar till den ort, varifrån tjänsteresan anträts, utgår dock icke krigstraktamente eller därmed jämnställd ersättning.

2. Vid *färd i och tjänstgöring med trupp* utgår för i mom. 1 nämnd personal i intet fall särskild ersättning.

3. Har enskild löntagare av i mom. 1 nämnd personal att verkställa *tjänsteförrättning* å annan ort än den, där vederbörligt truppförband, stab, formation o. s. v. befinner sig, eller där han har sin vanliga krigstjänstgöring, åtnjuter han för sådan tjänstgöring krigstraktamente eller därmed jämnställd ersättning icke i annan mån än som jämlikt mom. 1 tillkommer honom för resa till eller från tjänstgöringsorten.

§ 24.

Resekostnads- och traktamentsersättning till personal med lägre krigslön.

1. Personal, som uppbär krigslön enligt lägre krigslönetariffen, äger att för *tjänsteresa*, som icke är hänförlig till färd i trupp, åtnjuta resekostnadsersättning enligt § 20 ävensom, vad beträffar officer, underofficer och likställd, högre krigstraktamente eller, vad beträffar manskap och därmed likställda, traktaments- och i förekommande fall nattkvartersersättning enligt § 21. Återvänder personalen inom 10 timmar till den ort, varifrån tjänsteresan anträts, utgår dock icke krigstraktamente eller därmed jämnställd ersättning.

2. Har officer, underofficer eller likställd på aktiv stat, vilken uppbär krigslön enligt lägre krigslönetariffen, sin tjänstgöring förlagd till annan ort än den, där han har sin förläggningssort i fredstid, åtnjuter han för sådan tjänstgöring lägre krigstraktamente; dock att dylik ersättning icke utgår, då nämnda personal för tjänstgöring med eller färd i trupp har att avlägsna sig från sin fredsförläggningssort allenast för kortare tid än två dygn.

3. Har enskild löntagare, vilken uppbär krigslön enligt lägre krigslönetariffen och icke redan på grund av mom. 2 äger åtnjuta krigstrak-

tamente, att verkställa *tjänsteförrättning* å annan ort än den, där vederbörligt truppförband, stab, formation o. s. v. befinner sig, eller där löntagaren har sin vanliga krigstjänstgöring, utgår för sådan förrättning till officer, underofficer och likställd lägre krigstraktamente samt till manskap och därmed likställda traktamentsersättning och i förekommande fall nattkvarTERS-ersättning enligt § 21.

4. Vid *färd i och tjänstgöring med trupp* utgår för personal, som uppbär krigslön enligt lägre krigslönetariffen och icke på grund av mom. 2 äger åtnjuta krigstraktamente, i intet fall särskild ersättning.

V. Åtgärder vid övergång till krigsfot och återgång till fredsfot.

§ 25.

Avräkning mellan freds- och krigsavlönning.

1. I fred intjanta avlöningsförmåner från fjärde huvudtiteln falla till betalning dagen före krigstjänstgöringstidens inträde.

2. Har personal, å vilken detta reglemente äger tillämpning, vid krigstjänstgöringstidens början redan för löpande månad uppburit lön på aktiv stat eller reservstat jämte andra i förskott utgående kontanta förmåner eller ock pension och fyllnadspension från arméns pensionskassa, ifrågakommer under krigstjänstgöringstiden icke någon återbetalning av nämnda fredsavlönings- eller pensionsförmåner, i den mån desamma belöpa sig på den del av sagda månad, för vilken åtnjutits krigslön eller annan efter samma grunder som krigslön utgående ersättning enligt detta reglemente.

Återinträder personalen efter krigstjänstgöringstidens slut i beställning på aktiv stat eller reservstat eller tillträder densamma ånyo pension, skall emellertid sådan återbetalning ske genom avdrag från fredsavlönings- eller pensionsförmånerna vid löne- och pensionsutbetalningarna under närmaste kvartal.

Omförmälda avdrag beräknas efter det antal dagar av första krigstjänstgöringsmånaden, som återstodo, då krigslön och annan ersättning enligt detta reglemente tillträdde, och utgår med ett belopp för dag, som motsvarar $\frac{1}{30}$ av summan av de i förskott uppburna fredsavlönings- eller pensionsförmånerna för månaden.

Har löntagare avlidit, skall återbetalning, varom i detta mom. sägs, icke ifrågakomma.

3. Efter krigstjänstgöringstidens utgång äger personal, som frånträder avlöningsförmåner enligt detta reglemente och tillträder lön på aktiv stat eller reservstat under fjärde huvudtiteln, att från och med dagen efter det nämnda frånträdande skett uppbära sina i förskott utgående kontanta fredsavlöningsförmåner efter i mom. 2 angiven beräkning för återstående del av löpande månad.

VI. Avlöning åt krigsfångar från fientlig armé.

§ 26.

Förskjutande av avlöning.

Fientlig armé tillhörande officer eller likställd från land, med vilket överenskommelse träffats om ersättning för förskjuten avlöning åt krigsfångar, åtnjuter under fångenskap avlöning för lönetermin med belopp, som motsvarar den del av krigslönen enligt högre krigslönetariffen, vilken enligt § 11 personal i jämförlig krigslöneklass äger uppbära i krigstjänstgöringsorten.

Lägre krigslönetariff.

I. Personal, krigstjänstskyldig oberoende av värnplikslagens bestämmelser.	Krigslöneklasser.	Tab. A.	Tab. B.		
		Kronor.	Kronor.		
<i>Officerare.</i>					
Generalsperson	1. krigslöneklassen	300	—	335	—
	2. „	260	—	1) 290	—
Överste	3. „	245	—	275	—
	4. „	230	—	2) 265	—
Överstelöjtnant	5. „	3) 180	—	205	—
Major	6. „	165	—	190	—
Kapten 1. klass	7. „	140	—	150	—
Kapten 2. klass	8. „	4) 110	—	125	—
Löjtnant 1. klass	9. „	75	—	5) 85	—
Löjtnant 2. klass	10. „	65	—	75	—
Underlöjtnant (fänrik)	11. „	65	—	75	—
<i>Underofficerare.</i>					
Fanjunkare	12. krigslöneklassen	65	—	75	—
Sergeant 1. klass	13. „	55	—	60	—
Sergeant 2. klass	14. „	50	—	55	—
<i>Manskap.</i>					
Furir 1. klass	15. krigslöneklassen	—	—	6) 22	—
Furir 2. klass	16. „	—	—	15	50
Korpral	17. „	—	—	12	50
Vice korpral	18. „	—	—	10	—
Menig beställningsman	19. „	—	—	8	10
Menig volontär	20. „	—	—	7	10
II. Värnpliktig personal.					
<i>Officerare.</i>					
Konstituerad kapten	21. krigslöneklassen	—	—	40	—
Konstituerad löjtnant	22. „	—	—	30	—
Konstituerad underlöjtnant (fänrik)	23. „	—	—	25	—
<i>Underofficerare.</i>					
Konstituerad fanjunkare	24. krigslöneklassen	—	—	20	—
Konstituerad sergeant	25. „	—	—	15	—
<i>Manskap.</i>					
Konstituerad furir	26. krigslöneklassen	—	—	12	50
Konstituerad korpral	27. „	—	—	10	—
Konstituerad vice korpral	28. „	—	—	7	50
Menig värnpliktig	29. „	—	—	5	—

1) För generalfältläkare skall krigslönen utgöra 310 kronor.

2) För överfältläkare „ „ „ 280 kronor.

3) För chefen för krigsskolan	skall krigslönen utgöra 195 kronor.
4) För tyg- eller fabriksingenjör	» » » 130 kronor.
5) För fältläkarstipendiat på aktiv stat	» » » 105 kronor.
6) För förrådsvaktmästare	» » » 32 kronor 50 öre.

Anm. Angående förhöjning i krigslönen för innehavare av beställning, med vilken är förenat särskilt årsarvode, ävensom för personal, berättigad till ålderstillägg, är stadgat i krigsavlöningsreglementet § 13.

Högre krigslönetariff.

I. Personal, krigstjänstskyldig oberoende av värnpliktslagens bestämmelser.	Krigslöneklasser.	Tab. A. Krigslön för termin till sådan officers- och underofficerspersonal, som bibehåller i fred tilldelad bostadsförmån in natura.			Tab. B. Krigslön för termin till övrig (i Tab. A icke upptagen) personal.		
		att uppbäras i krigstjänstgöringsorten.	att avsättas i bank.	Summa.	att uppbäras i krigstjänstgöringsorten.	att avsättas i bank.	Summa.
		Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
<i>Officerare.</i>							
Generalsperson	1. krigslöneklassen	150	—	235	—	385	—
	2. „	140	—	205	—	345	—
Överste	3. „	120	—	190	—	310	—
	4. „	120	—	175	—	295	—
Överstelöjtnant	5. „	100	—	135	—	235	—
Major	6. „	90	—	120	—	210	—
Kapten 1. klass	7. „	60	—	115	—	175	—
Kapten 2. klass	8. „	60	—	85	—	145	—
Löjtnant 1. klass	9. „	40	—	60	—	100	—
Löjtnant 2. klass	10. „	40	—	50	—	90	—
Underlöjtnant (fänrik)	11. „	40	—	45	—	85	—
<i>Underofficerare.</i>							
Fanjunkare	12. krigslöneklassen	30	—	55	—	85	—
Sergeant 1. klass	13. „	20	—	50	—	70	—
Sergeant 2. klass	14. „	20	—	45	—	65	—
<i>Manskap.</i>							
Furir 1. klass	15. krigslöneklassen	—	—	—	—	10	—
Furir 2. klass	16. „	—	—	—	—	10	—
Korporal	17. „	—	—	—	—	8	—
Vicekorporal	18. „	—	—	—	—	6	—
Menig beställningsman	19. „	—	—	—	—	5	—
Menig volontär	20. „	—	—	—	—	5	—
II. Värnpliktig personal.							
<i>Officerare.</i>							
Konstituerad kapten	21. krigslöneklassen	—	—	—	—	60	—
Konstituerad löjtnant	22. „	—	—	—	—	40	—
Konst. underlöjtn. (fänrik)	23. „	—	—	—	—	40	—
<i>Underofficerare.</i>							
Konstituerad fanjunkare	24. krigslöneklassen	—	—	—	—	30	—
Konstituerad sergeant	25. „	—	—	—	—	20	—
<i>Manskap.</i>							
Konstituerad furir	26. krigslöneklassen	—	—	—	—	10	—
Konstituerad korporal	27. „	—	—	—	—	8	—
Konstituerad vice korporal	28. „	—	—	—	—	6	—
Menig värnpliktig	29. „	—	—	—	—	5	—

¹⁾ För generalfältläkare skall krigslönen utgöra 395 kronor, varav avsättes i bank 255 kronor.

²⁾ För överfältläkare „ „ „ 295 kronor, „ „ „ 175 kronor.

3) För chefen för krigsskolan	skall krigslönen utgöra 250 kronor, varav avsättes i bank 150 kronor.
4) För tyg- och fabriksingenjör	» » » 160 kronor, » » » 100 kronor.
5) För fältläkarstipend. på aktiv stat	» » » 130 kronor, » » » 90 kronor.
6) För förrädsvaktmästare	» » » 32 kr. 50 öre, » » » 22 kronor 50 öre.

Anm. Angående förhöjning i krigslönen för innehavare av beställning, med vilken är förenat särskilt årsarvode, ävensom för personal, berättigad till ålderstillägg, är stadgat i krigsavlöningsreglementet § 13.

Förteckning,

utvisande till vilka krigslöneklasser den vid armén i fred anställda personalen å aktiv stat, å reservstat, över stat eller i reserv är att hänföra (i de fall då samma personal icke genom konstituering uppflyttats till annan krigslöneklass).

1. krigslöneklassen.

Arméfördelningschef; chefen för generalstaben; generalfälttygmästaren; chefen för fortifikationen; generalintendenten; inspektören för infanteriet; inspektören för militärläroverken; generalsperson å reservstat, över stat eller i reserv, som förut å aktiv stat varit i åtnjutande av den lön, som medföljer förenämnda beställningar.

2. krigslöneklassen.

Kommendanten i Boden; militärbefälhavaren å Gottland; inspektören för kavalleriet; annan generalsperson, som icke innehar eller innehaft den lön, som medföljer arméfördelningschefs eller likställd beställning; generalfältläkare.

3. krigslöneklassen.

Överste, förordnad såsom brigadchef.¹

4. krigslöneklassen.

Överste och regementschef, icke förordnad såsom brigadchef;¹ annan överste, som icke erhållit denna grad endast »i armén»;¹ överfältläkare.

5. krigslöneklassen.

Chefen för krigshögskolan; chefen för krigsskolan; fälttygmästaren; överstelöjtnant och trängkårchef; annan överstelöjtnant, som icke erhållit denna grad endast »i armén»; fältläkare.

6. krigslöneklassen.

Chefen för artilleri- och ingenjörhögskolan; chefen för ridskolan; chefen för infanteriskjutskolan; chefen för artilleristaben; major och trängkårchef; annan major, som icke erhållit denna grad endast »i armén»; tygmästare av 1. klassen; regementsläkare; fältveterinär.

¹ Den, som innehar överstebeställning å aktiv stat eller reservstat och tilldelats generalmajors grad, hänföres till 2. krigslöneklassen.

7. krigslöneklassen.

Kapten (ryttmästare) av 1. klassen; kapten (ryttmästare) å reservstat, över stat eller i reserv, som förut å aktiv stat varit i åtnjutande av kaptens av 1. klassen lön; styresman vid artilleriets fabriker och tygstater; tygmästare av 2. klassen; bataljonsläkare med kaptens av 1. klassen lön; bataljonsläkare å reservstat eller i reserv, som förut å aktiv stat varit i åtnjutande av kaptens av 1. klassen lön.

8. krigslöneklassen.

Kapten (ryttmästare) av 2. klassen; annan kapten (ryttmästare), som icke innehar eller innehaft kaptens av 1. klassen lön och icke erhållit sin grad endast »i armén»; garnionspastor; regementspastor; bataljonsläkare med kaptens tjänsteställning, vilken icke innehar eller innehaft kaptens av 1. klassen lön; extra bataljonsläkare; regementsveterinär; tyg- eller fabriksingenjör.

9. krigslöneklassen.

Löjtnant av 1. klassen; löjtnant å reservstat, över stat eller i reserv, som förut å aktiv stat varit i åtnjutande av löjtnants av 1. klassen lön; bataljonsläkare i reserv med löjtnants tjänsteställning; fältläkarstipendiat; bataljonsveterinär med löjtnants av 1. klassen lön; bataljonsveterinär i reserv, som förut å aktiv stat varit i åtnjutande av löjtnants av 1. klassen lön; tyg- eller fabriksförvaltare av 1. klassen; öververkmästare; fortifikationskassör; departementsskrivare.

10. krigslöneklassen.

Löjtnant av 2. klassen; annan löjtnant, som icke innehar eller innehaft löjtnants av 1. klassen lön och icke erhållit sin grad endast »i armén»; bataljonsveterinär, som icke innehar eller innehaft löjtnants av 1. klassen lön; fältveterinärstipendiat med löjtnants tjänsteställning.

11. krigslöneklassen.

Underlöjtnant (fänrik), som icke erhållit denna grad endast »i armén»; fältveterinärstipendiat med underlöjtnants tjänsteställning.

12. krigslöneklassen.

Fanjunkare (styckjunkare, förvaltare vid intendenturkåren); tygförvaltare av 2. klassen; tygunderofficer; besiktningsrustmästare; tygverkmästare; verkmästare av 1. klassen vid artilleriets fabriker och tygstater.

13. krigslöneklassen.

Sergeant av 1. klassen; sergeant å reservstat, över stat eller i reserv, som förut å aktiv stat varit i åtnjutande av sergeants av 1. klassen lön; gevärshantverkare; tyghantverkare; hantverkare vid trängen; verkmästare av 2. klassen vid artilleriets fabriker och tygstater; tyg- eller fabrikskrivare; fortmaskinister.

14. krigslöneklassen.

Sergeant av 2. klassen; annan sergeant, som icke innehar eller innehaft sergeants av 1. klassen lön; radiotelegrafist.

15. krigslöneklassen.

Furir av 1. klassen; furir i reserv, som förut å aktiv stat varit i åtnjutande av furirs av 1. klassen lön; förrådsvaktmästare.

16. krigslöneklassen.

Furir av 2. klassen; furir i reserv, som icke förut å aktiv stat varit i åtnjutande av furirs av 1. klassen lön.

17. krigslöneklassen.

Korpral (konstapel); korpral (konstapel) i reserv.

18. krigslöneklassen.

Vice korpral; vice korpral i reserv.

19. krigslöneklassen.

Menig beställningsman.

20. krigslöneklassen.

Menig volontär.

Anm. Den, som innehar beställning över stat i *regemente* eller *kår* av högre tjänstegrad (tjänsteklass) än den, för vilken lön på stat nppbäres, hänföres till den mot den högre beställningen svarande krigslöneklassen. Därest den högre tjänstegraden (tjänsteklassen) motsvaras av två krigslöneklasser, hänföres han till den lägre avlönade av dessa klasser.

Bil. IV.

Tabell

till ledning för uträkningen av de belopp, med vilka förhöjning i krigslön till vissa innehavare av årsarvoden och ålderstillägg utgår enligt bestämmelserna i krigsavlöningsreglementet § 13.

Förhöjning i krigslön utgår för lönetermin med $\frac{1}{36}$:del av arvodets eller ålderstilläggets årsbelopp, avrundat uppåt till närmaste hela tiotal ören och utgör alltså förhöjningen exempelvis för:

årsbelopp av 2 400 kronor	66: 70 kronor
» » 2 000 »	55: 60 »
» » 1 500 »	41: 70 »
» » 1 200 »	33: 40 »
» » 1 000 »	27: 80 »
» » 900 »	25: — »
» » 800 »	22: 30 »
» » 700 »	19: 50 »
» » 600 »	16: 70 »
» » 500 »	13: 90 »
» » 400 »	11: 20 »
» » 300 »	8: 40 »
» » 200 »	5: 60 »
» » 150 »	4: 20 »

Traktamentstariff,

utvisande med vilka belopp *lägre* och *högre krigstraktamente* skall utgå till personal i olika krigslöneklasser.

	Lägre krigstraktamente.		Högre krigstraktamente.	
	Kronor		Kronor	
Personal:				
tillhörande 1. och 2. krigslöneklasserna	8	—	15	—
› 3. › 4. ›	7	—	13	—
› 5. krigslöneklassen	6	—	11	—
› 6. ›	5	—	10	—
› 7., 8. och 21. krigslöneklasserna	4	—	8	—
› 9., 10., 11., 22. och 23. krigslöneklasserna	3	—	7	—
› 12. och 24. krigslöneklasserna	2	50	6	—
› 13., 14. och 25. ›	2	—	5	—

Bil. B.

Förslag

till ändrad lydelse av §§ 1, 3 och 4 i förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig den 16 juli 1906.

§ 1.

1. Envar, som, efter det order om allmän mobilisering utfärdats, åtnjuter krigslön, äger rätt att från och med den dag, då tjänstgöringen tager sin början, för varje dag bekomma en tillagad portion.

Skulle endast en del av krigsmakten ställas på krigsfot, tillkommer portion enligt denna förordning allenast dem, vilka under tjänstgöring vid denna del åtnjuta krigslön.

2. Under tjänstledighet och permission upphör all rätt till förplägnad.

3. Krigsfångar åtnjuta portion i enlighet med bestämmelserna för arméns manskap.

4. Civil personal vid mobiliserat truppförband, stab, formation o. s. v., som icke åtnjuter krigslön (t. ex. auditörer, post-, telegraf- och järnvägspersonal m. fl.) äger att mot ersättning utfå portion. Ersättningens belopp bestämmes av vederbörlig central krigsförvaltningsmyndighet.

§ 3.

1. Portion utbekommes vid det truppförband, stab, formation o. s. v., där den till portion berättigade är ständigt eller tillfälligt tjänstgörande. Kan vid stab, formation o. s. v. portion icke lämpligen tillhandahållas på sätt i § 2 förutsättes, hänvisas personalen vid densamma för erhållande härav till annat förband eller anordnas eljest förplägnaden genom vederbörlig krigsförvaltningsmyndighet på för kronan billigaste sätt. Vad sålunda stadgats gäller jämväl beträffande personal, som av tjänsteförrättning förhindras att vid eget truppförband utbekomma sin förplägnad.

2. Avdelning eller enskild person, som blivit skild från sitt förband och icke inom närmaste tiden kan återvända till detsamma, må, där så kan ske, erhålla förplägnad från annat förband.

3. Sjuk eller sårad, som avpoletterats till eller eljest upptagits av sjukvårdsformation eller intagits å sjukvårdsanstalt, förplägas vid densamma.

§ 4.

1. För den, vilken icke begagnar sig av förplägnad, som enligt bestämmelserna i § 3 blivit för honom anordnad, utgår icke någon ersättning för portion.

2. Den, som råkat i krigsfångenskap eller avvikit från sitt truppförband, äger icke heller rätt till ersättning för portion under tiden för uteblivandet.

3. Har personal, som avses i § 3, mom. 2, nödgats på egen kostnad förskaffa sig förplägnad, kan dock enligt vederbörlig krigsförvaltningsmyndighets bestämmande ersättning utbetalas för vad personalen sålunda oundgängligen utgivit.

4. Angående rätt för landstormsman att utfå ersättning för föda varmed han måst förse sig vid inkallandet, är stadgat i värnpliktslagen.